

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Tomáš Kubala
Téma práce:	Komparace právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob v ČR a SR
Rozsah práce	109 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	19. prosince 2020
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Trestní odpovědnost právnických osob ani devět let po zavedení tohoto institutu do českého právního řádu neztrácí na aktuálnosti. Důvodem jsou výkladové, teoretické a aplikační problémy stávající právní úpravy, na které postupně reaguje aplikační praxe a částečně také zákonodárce změnou právní úpravy. Diplomant při zpracování práce zvolil komparativní přístup a zaměřil se na identifikaci rozdílů mezi českou a slovenskou právní úpravou trestní odpovědnosti právnických osob za účelem navržení jejich změn. Přestože slovenská právní úprava záměrně vychází z české podoby tohoto institutu, slovenský zákonodárce některé otázky upravil odlišně a reagoval také na nedostatky české úpravy, které jí byly odbornou veřejností vytýkány. Časový odstup od přijetí obou právních úprav a aplikační zkušenosti obou států s trestní odpovědností právnických osob umožňují provést kvalitní komparaci za účelem navržení nástrojů k zefektivnění sankcionování právnických osob za trestné činy.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování diplomantem individuálně zvoleného tématu vyžaduje znalost trestního práva hmotného, českého a slovenského zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a aktuální neustále se vyvíjející judikatury. Diplomant pracuje převážně s metodou komparace, analýzy a dedukce. Úroveň a potenciál práce zvyšuje značné množství a různorodost použitých odborných zdrojů. Ve srovnání s početnou českou a slovenskou

odbornou literaturou mají nemalé zastoupení texty z anglického jazykového prostředí. Přestože je práce zaměřena na srovnání české a slovenské právní úpravy, v textu se objevují také zmínky o právních úpravách v jiných státech. Z hlediska použitých zdrojů nelze neocenit práci se získanými statistickými daty k trestnímu stíhání a sankcionování právnických osob v obou státech, které jsou zpracovány v kapitole deváté.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená práce je systematicky a logicky vhodně a přehledně členěna. Lze ji z obsahového hlediska rozdělit na tři části, a to část historickou, část analyticko-komparativní a část statistickou. První část je soustředěna v kapitole první až čtvrté, které popisují důvody vedoucí k přijetí trestní odpovědnosti právnických osob a cestu k jejímu zavedení v *common law* i v kontinentálním právním systému. Druhá část se věnuje kritické analýze úprav vybraných hmotněprávních a procesněprávních institutů a výkladových problémů trestní odpovědnosti právnických osob. Poslední část analyzuje data o trestních stíháních v obou porovnávaných státech v praxi.

Z hlediska členění práce lze vytknout snad jen přílišnou popisnost názvů některých podkapitol (např. 4.1., 7.2.) na úkor jejich stručnosti a výstižnosti, která je pro závěrečné práce typická.

Vyjádření k práci

Po obsahové stránce je práce na vynikající úrovni, přesahující požadavky kladené na diplomové práce. Uvedené se týká zejména kapitoly páté a šesté, v nichž diplomant podrobuje konstruktivní kritice slovenskou i českou právní úpravu, z jejichž komparace na základě vlastních právních argumentů vyvozuje právní závěry z hlediska možnosti výkladu či změny právních úprav. Z mnoha lze poukázat na terminologický a výkladový problém úpravy vyvinění právnické osoby a jeho slovenský (poněkud šířeji vymezený) protějšek v podobě nepřičtení trestní odpovědnosti, v rámci něhož dochází k závěru, že pozitivní prvek slovenské právní úpravy, spočívající v nepřičtení protiprávního jednání fyzického osoby z důvodu nepatrného porušení povinností právníckou osobou, který v českém zákoně chybí, může vyvážit zásada subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Diplomant se dále věnuje druhu a výměře trestu v obou právních úpravách se zaměřením na rozdíly trestu zveřejnění rozsudku (v provozovnách a organizačních složkách odsouzené právnické osoby) a peněžitého trestu (z hlediska jeho rozsahu), aplikaci zásady *nemo tenetur* a právu na obhajobu právnické osoby. Znalost aktuální a neustále v čase se vyvíjející

judikatury autor prokázal v kapitole sedmé. Z hlediska širší kritiky české právní úpravy je zásadní kapitola osmá, která je věnována problematice tzv. whistleblowingu. Fungování obou právních úprav v praxi pak diplomant vhodně demonstruje v poslední kapitole z hlediska počtu stíhaných a odsouzených osob, druhu spáchaných trestných činů a uložených sankcí, až po délku trestního stíhání. Diplomant v práci zohlednil veškeré novelizace předpisů včetně připravovaných předpisů.

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce, a sice provést komparaci slovenské a české právní úpravy odpovědnosti právnických osob za trestné činy, a na základě kritické analýzy zhodnotit jejich efektivitu a navrhnout řešení nedostatků, diplomant zdařilým způsobem splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Předložená práce je originálním zpracováním zvoleného tématu, včetně vlastních názorů a právních argumentů autora.
Logická stavba práce	Systematicky standardně zvolena.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracuje se značným množstvím pramenů dostupných k předmětu práce i s aktuální judikaturou. V práci je použita jednotná citační norma.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce je z hlediska hloubky analýzy a úrovně právního výkladu na vysoké úrovni. Pozitivně hodnotím hlavně snahu o formulaci vlastních názorů a způsobů řešení analyzovaných problémů.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úprava je na velmi dobré úrovni.
Jazyková a stylistická úroveň	Diplomová práce je na dobré jazykové úrovni. Autor v ní používá odpovídající odbornou terminologii při zachování její čtivosti.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Jaké změny české právní úpravy by diplomant na základě provedené komparace navrhnul?

2. Pakliže diplomant dospěl k závěru, že absenci ustanovení § 4 odst. 3 TZPO lze v české právní úpravě vyvážit použitím § 12 odst. 2 tr. zákoníku, necht' se zamyslí nad procesněprávním postupem (formou a způsobem rozhodnutí) v naznačených případech.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	výborně

V Praze dne 24. ledna 2021

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.

vedoucí diplomové práce